


Саламлать сұт тёнчене
Сывләмлә ир,
Пархатарлә тёнчене
Пуç таять уй-хир...

Юрлать чәваш...
Кунсұл сінчен
Пур халәхпа пёрле юрлать.
Раçсейён вайя картинче
Сасси ун уçсән янәрәть...

Тәван сёршыв!
Эс сывләш, тетёп, –
Ман сансәр шух чёрем тапмасть.
Ман сансәр сывламасть үпке те,
Ман сансәр сәмрәк чун сунмасть...



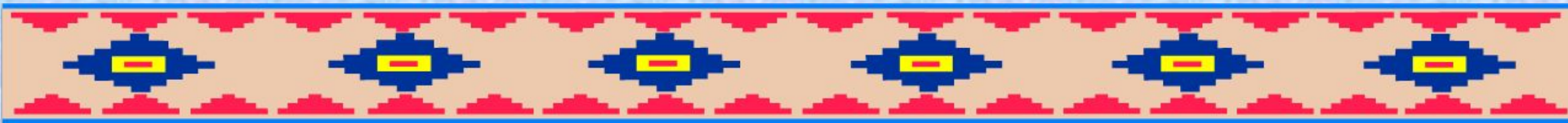
Хальхи вӑхӑтри глаголсене тӑрӑс ҫырасси

Вӑрентӑ тӑллевӑсем:

1. Глаголсем ҫинчен вӑреннине аса илсе ҫирӑплетесси.
2. Хальхи вӑхӑтри глаголсемпе усӑ курас хӑнӑхусене тарӑнлатасси.

Воспитани тӑллевӑ:

1. Тӑван халӑхпа, унӑн чӑлхипе мухтанас туйӑма ҫӑклесси.
2. Ачасенче хӑйсене тата таврари ҫынсене хисеплес, юратас туйӑма вӑратасси.

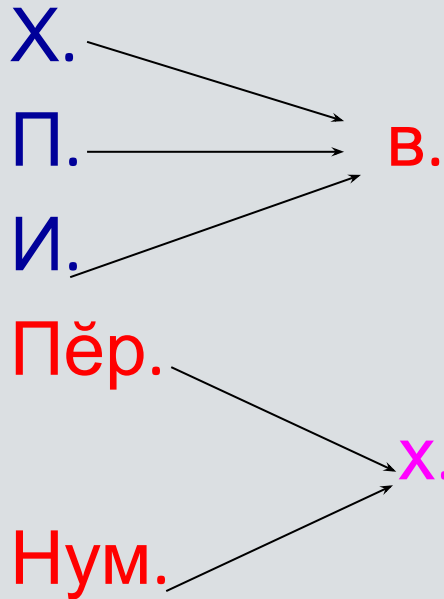


Глаголсен патшалăхĕ

Глагол

Пуплев пайĕ

Япала ёç тунине кăтартать



Форма

П. Ç.

Сказуемай

Хальхи вӕхӕтри глаголсем

Ӕс хӕсан пулнине-.....

Ыйту-.....

Сӕпат-.....

Хисеп-.....

Форма -.....

Астумалла.....

Төрөс хурав җырар.

Вөрнетпёр ---

Ўкерессё ---

Вулатан ---

Чупать ---

Пыратап ---

Җак сәмахсен хушшине тепёр глагол лартмалла.

„Вӑхӑтсен хули”

1 ушкӑн

- Глаголсене хальхи вӑхӑтра, 1 сӑпатра, пӑрреллӑ хисепре, пурлӑ формӑра ҫырӑр.
- Кур, пар, ав, кил, хур, ҫых, тӑр, тӑпче, шакка.

2 ушкӑн

- Ҫак глаголсене хальхи вӑхӑтра, 3 сӑпатра, нумайлӑ хисепре, ҫуклӑ формӑра ҫырӑр.
- Ӑнлан, чухла, тавҫӑр, маттурлан, сатурлан, пакӑлтат, пупле, палка, калаҫ.

Асту...

- Куратăп,
паратăп, аватăп,
хуратăп,
сыхатăп,
тăратăп,
тёпчетёп,
шаккатăп.

- Ăнланмаççё,
чухламаççё,
тавçăрмаççё,
маттурланмаççё,
сатурланмаççё,
пакăлтатмаççё,
пуплемесçё,
палкамаççё,
калаçмаççё.

Текстри йәнәшсене тупса түрлетёр.

Анне!

Кун каҗа миҗе хут каламастән-ши җав чөререн тухакан сәмаха!
Ирхине ыйхәран вәраннә-вәранманах әна **чәнеп**:

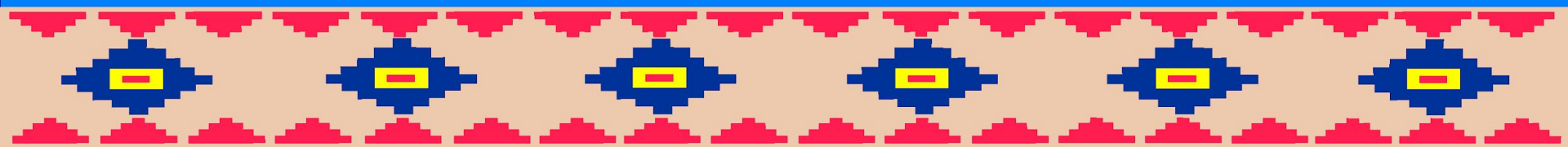
- Анне!

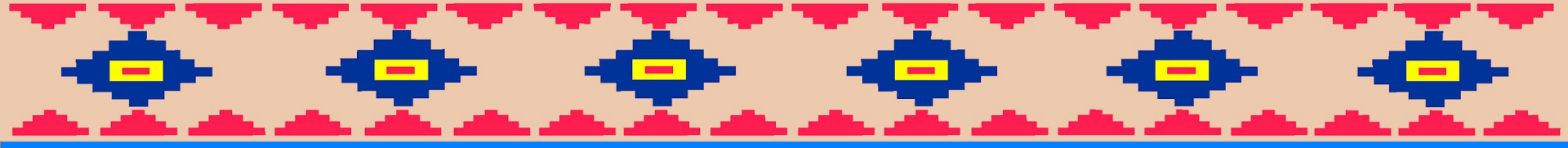
Йёри-тавра пәхса куҗпа **шырап**. **Курмас**, саспа **кәшкәрап**:

- Анне! Анне! Әҗта эс?

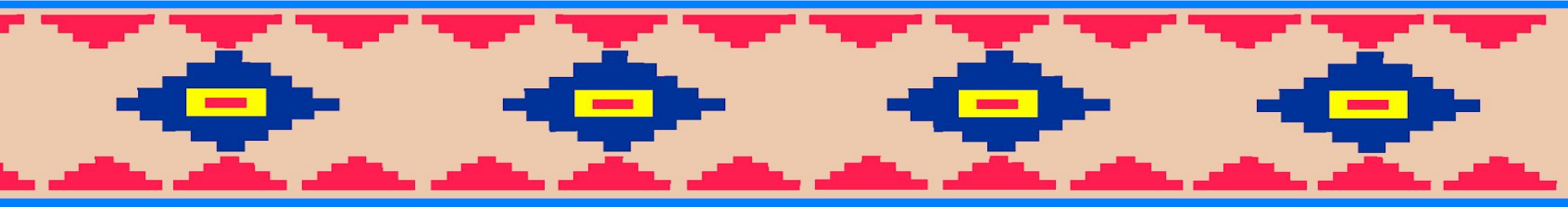
- Кунтах-ха, ачам! — **илтеп** эпё аннемён җепёҗ те ачаш сассине.

Туяп, вәл тәпел кукринче. Пёлсех **тәрап**. Вәл паян та ирех тәнә.
Пире валли апат **хатёрлеть**. Кашни ирех җапла.

- 
- Мана хаман куҫ килёшет.
 - Эпё питё лайах куратап.
 - Хаман иртнё, хальхи, пулас пурнаҫа юратса ҫеҫ тишкеретёп.
 - Кашни ҫынра эсё лайаххине ҫеҫ курма таяшатан.

- Мана хаман чёре килёшет.
 - Манан чёре манан кёлеткене саванас ҫеҫ кўрет.
 - Эпё хаман чёрене юрататап.
- 

Киле ёҗ: стр. 163, 309-мәш ёҗ.



Юрла
Пурӑн

тух
кӑр

Çак глаголсене пурлӑ тата çуклӑ формӑсенче, 1, 2 сӑпатсенче тата пӑрреллӑ хисепре калар-ха.

- -Мана хамӑн чӑре килӗшет.
- Манӑн чӑре манӑн кӗлеткене савӑнӑҫ ҫеҫ кӱрет.
- Эпӗ хамӑн чӑрене юрататӑп.

- Мана хамӑн кӗлетке килӗшет.
- -Вӑл маншӑн чи хаклӑ тупра.
- -Эпӗ хамӑн кӗлеткене питӗ-питӗ юрататӑп, ӑна упрама тӑрӑшатӑп.